

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาถึงประวัติของบูที่ทำงานประสบความสำเร็จอยู่เสมอ ๆ นั้น เรามักจะพบว่าบุคคลเหล่านั้นจะรู้จักวางแผนและจัดระเบียบในการทำงานให้มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่จะช่วยให้คนบรรลุผลตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ตัวอย่างเช่น นักศึกษาที่มีผลการเรียนดีเกิน เมื่อถูกถามว่ามีเคล็ดลับหรือหลักในการปฏิบัติตัวอย่างไรจึงสามารถเรียนได้ก็ ส่วนใหญ่จะให้คำตอบที่คล้ายคลึงกันว่าคนเอาใจใส่หมทวนบทเรียนโดยรู้จักแบ่งเวลาให้กับการเรียน การทบทวนบทเรียนและการทำงานต่างๆ อย่างเหมาะสม รวมทั้งพยายามใช้เวลาที่จัดหรือกำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เราอาจเรียกบุคคลเหล่านี้ว่าเป็นผู้มี "ระบบ" ในการทำงานจึงอาจกล่าวได้ว่า "ความเป็นระบบ" เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานใด ๆ ประสบผลสำเร็จมีประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ สังก อุทรานันท์ (2526: 7) ได้กล่าวไว้ว่า "การทำงานอย่างมีระบบเป็นการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ" ทั้งนี้เพราะ

1. การทำงานอย่างเป็นระบบนั้นสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบของระบบจะอยู่ด้วยกันอย่างมีระเบียบ ไม่มีความสับสนและไม่มีความขัดแย้งกันระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น
2. การทำงานอย่างเป็นระบบจะเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดแรงงาน เวลาและค่าใช้จ่าย
3. งานทุกอย่างจะสำเร็จตามเป้าหมายและไค้ผลอย่างเต็มที่

ความหมายของระบบ

นักวิชาการหลายคนได้ให้ความหมายของระบบ (System) ไว้ดังนี้

ธีระ สุมิตร (2519: 2-3) ได้ให้ความหมายของ "ระบบ" ไว้ว่า "เป็นองค์ประกอบผสมผสานที่ได้รับการออกแบบอย่างตั้งใจ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและความสัมพันธ์นี้ทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในจุดมุ่งหมายที่ไ้จัดตั้งไว้"

ลัดดา สุขปรีดิ์ (2513: 7) ได้กล่าวว่า "ระบบ" หมายถึง "การปฏิบัติงานที่สัมพันธ์กันของส่วนประกอบต่าง ๆ ภายในโครงสร้างของแนวความคิด หรือสิ่งประกอบขึ้นเป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงานไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ"

สังค อุทรานันท์ (2526: 5) ได้ให้ความหมายไว้ว่า "คำว่าระบบไม่ว่าจะพูดในลักษณะใดก็ตามจะหมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รวมกันและทำหน้าที่ของตนเองอย่างมีระเบียบ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายปลายทางที่กำหนดไว้"

กานเย และ บริกส์ (Gagne and Briggs, 1974: 209-210) กล่าวว่า "ระบบ" หมายถึง "วิธีการใด ๆ ก็ได้ที่ถูกจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ เพื่อเป็นหลักให้สามารถทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บรรลุผลตามเป้าหมาย ซึ่งอาจเป็นเป้าหมายในวงกว้าง เช่น เพื่อสังคม หรือเป้าหมายย่อย เช่น เพื่อคนส่วนหนึ่งของสังคม หรือเป้าหมายในวงแคบ เช่น เพื่อครูคนเดียวกัน"

จอห์น ซีเลียส (Searles, 1967 : 25) กล่าวว่า "ระบบ" หมายถึง "การจัดสิ่งต่าง ๆ ให้มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระเบียบ เป็นลำดับขั้นตอน เพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน"

บานาธิ (Banathy, 1968 : 12) ได้ให้ความหมายของระบบไว้ว่า "เป็นการรวบรวมของส่วนประกอบซึ่งมีความสัมพันธ์กัน และส่งเสริมต่อกันเพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้"

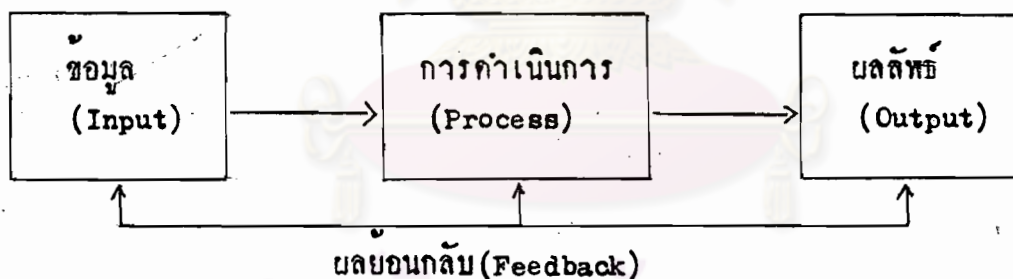
จอห์นสัน คาส และ โรเซนวิก (Johnson Kast and Rosenzweig, 1967 : 133) ได้ให้ความหมายของระบบว่า "คือส่วนประกอบที่จัดไว้อย่างเป็นระเบียบเพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่กว้างไว้"

จะเห็นว่าระบบเป็นผลรวมของหน่วยย่อยซึ่งทำงานเป็นอิสระจากกัน แต่มีความสัมพันธ์กัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ความหมายของระบบที่นักวิชาการแต่ละคนให้ความหมายไว้ มีความหมายไม่แตกต่างกัน ซึ่งพอจะสรุปได้ว่า ระบบหมายถึง "องค์ประกอบที่อยู่รวมกันแต่ละองค์ประกอบ มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และทำหน้าที่ของตนอย่างมีระเบียบ เพื่อให้บรรลุจุดเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ"

วิธีการจักรระบบ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523: 175) ได้กล่าวว่า การจักรระบบ (System approach) ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. ขั้นสำรวจข้อมูลที่ใส่เข้าไป (Input)
2. ขั้นดำเนินการ (Process)
3. ขั้นผลลัพธ์ (Output)

แผนภูมิ แสดงการจักรระบบ

ลัดดา สุขปรีดิ์ (2513: 11) ได้กล่าวว่า โครงสร้างของระบบตามลักษณะพื้นฐานประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนคือ

1. วัตถุประสงค์ (Input) หมายถึงจุดมุ่งหมายและทรัพยากรที่ใช้
2. กระบวนการ (Process) หมายถึงการนำทรัพยากรหรือวัตถุประสงค์มาจัดสรรให้เป็นกระบวนการที่เหมาะสม

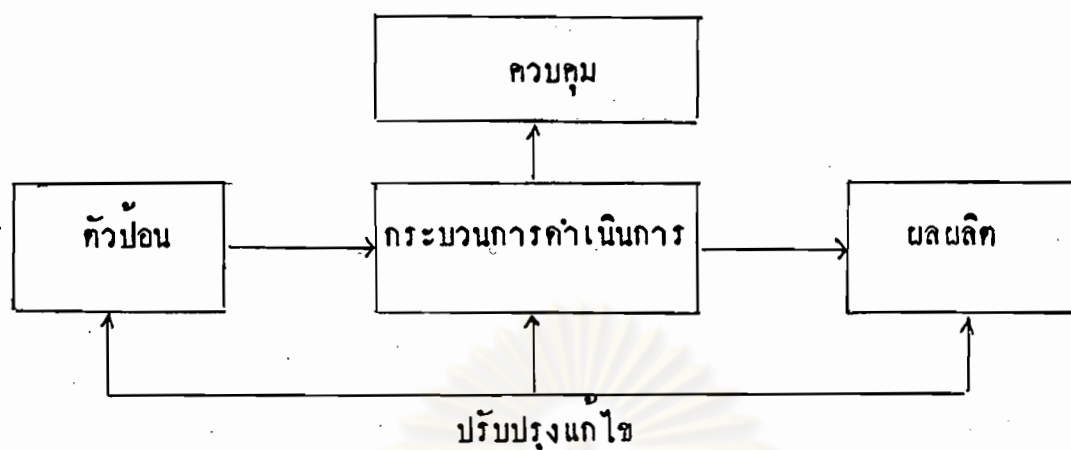
3. ผลที่ได้รับ (Output) หลังจากวัตถุดิบที่ป้อนเข้าไป (Input) ผ่านกระบวนการ (Process) แล้วก็จะได้ผลออกมา (Output)

แนวคิดและหลักการเรื่องการจัดระบบของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และ ลักขาศุขปริศิ กังกล่าวมาเป็นแนวคิดและหลักการเดียวกัน

เกี่ยวกับการจัดระบบ สังก อุทรานันท์ (2526: 22-23) มีความคิดเห็นว่าการที่ระบบประกอบด้วย (1) ทั่วไป (Input) ซึ่งเป็นส่วนประกอบของระบบ (2) ค่าเนิงาน (Process) ซึ่งเป็นการนำเอาส่วนประกอบมาปฏิสัมพันธ์กัน (Interaction) ทอกัน (3) ผลผลิต (Output) อันเป็นจุดหมายปลายทางของระบบ การกำหนดส่วนประกอบของระบบไว้เพียง 3 ประการนี้เองไม่เป็นการเพียงพอ เพราะไม่มีสิ่งใดควบคุมคุณภาพในการทำงานของระบบนั้นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกประการหนึ่งไม่มีส่วนใดให้ข้อมูลว่าสมควรจะไ้มีการปรับปรุงแก้ไข เช่นใด จึงจะทำให้การทำงานของระบบมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กังนั้นถ้าจะให้การทำงานของระบบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว การทำงานอย่างมีระบบที่มีความสมบูรณ์จะประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ส่วนคือ

1. ทั่วไป (Input) ไ้แก่ ส่วนต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบของระบบ
2. กระบวนการค่าเนิงาน (Process) ไ้แก่ การปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ขององค์ประกอบเพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
3. ควบคุม (Control) ไ้แก่ การควบคุมและตรวจสอบ เพื่อให้การค่าเนิงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ผลผลิต (Output) ไ้แก่ ผลลัพธ์หรือจุดหมายปลายทางของการค่าเนิงาน
5. ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ไ้แก่ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อจะไ้ปรับปรุงแก้ไขให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากองค์ประกอบทั้งหมดดังกล่าวมานี้ เราจะเขียนแผนภูมิแสดงระบบที่มีความสมบูรณ์ที่สุดไ้ดังนี้

แผนภูมิ แสดง องค์ประกอบของ ระบบที่สมบูรณ์

วิธีการจัดระบบตามความเห็นของนักวิชาการคือ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ลึกคา ศุขปรีดี และ สังก อุทรานันท์ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า องค์ประกอบของการจัดระบบประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนคือ ตัวป้อน (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) และ สังก อุทรานันท์ ได้มีความเห็นว่า ถ้าจะให้การทำงานของระบบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว การทำงานอย่างเป็นระบบที่สมบูรณ์ควรจะต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ส่วนคือ ตัวป้อน (Input) กระบวนการดำเนินการ (Process) ควบคุม (Control) ผลผลิต (Output) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)

ความหมายของระบบการเรียนการสอน

เมื่อไ้คำว่า "ระบบ" เข้ามาระบุยุคที่ใช้ในการศึกษา ก็ไ้มีผู้ให้ความหมายระบบการเรียนการสอนไว้ไม่แตกต่างกัน เช่น

ทิตนา แชนมณี และ สุมน อมรวิวัฒน์ (2526: 47) ไ้กล่าวสรุปไว้อย่างชัดเจนว่า "ระบบการเรียนการสอน ก็คือองค์ประกอบต่าง ๆ ของการเรียนการสอนที่ถูกจัดไว้ให้มีความสัมพันธ์และส่งเสริมกันอย่างเป็นระเบียบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ระบบการเรียนสอนนี้ไ้เป็นระบบย่อยของระบบการศึกษาและ

อาจจัดได้ในลักษณะที่เป็นระบบใหญ่ คือเป็นระบบที่ครอบคลุมถึงองค์ประกอบของ
 การเรียนการสอนโดยส่วนรวม หรืออาจนำองค์ประกอบย่อย ๆ ของการเรียนการ
 สอนมาจัดเป็นองค์ประกอบย่อย ๆ ลงไปอีกก็ได้

องค์การยูเนสโก (UNESCO, 1975:23) ได้ธิบายว่าการนำระบบเข้ามาใช้
 ในการจัดการเรียนการสอนก็คือ การจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ
 เรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระเบียบเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

กานเย และ บริกส์ (Gagne and Briggs, 1974 : 210)

ได้กล่าวถึงระบบการเรียนการสอนว่า เป็นระบบย่อยระบบหนึ่งของระบบการศึกษา
 เป็นระบบที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นระเบียบเป็น
 ลำดับขั้นตอนที่จะเอื้ออำนวยและที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

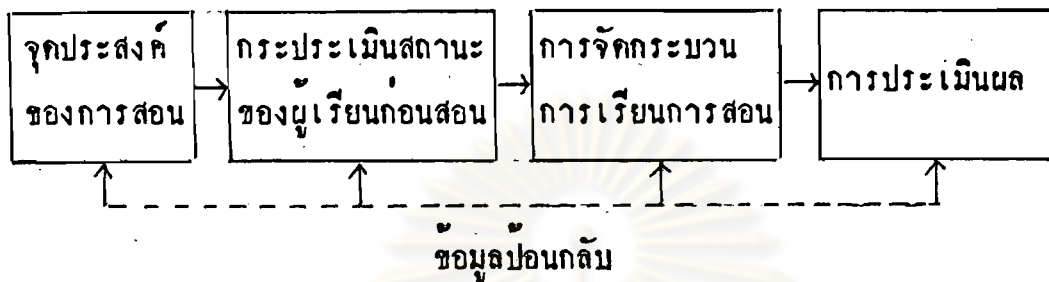
จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนจะเกิดผลดี
 ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้นั้นก็ควรที่จะดำเนินไปตามระบบ ซึ่งจะมีลักษณะสัมพันธ์กันอย่าง
 เป็นระเบียบ โดยจะเริ่มตั้งแต่การวางจุดประสงค์ของการสอน และหัวใจอันสำคัญยิ่ง
 ของระบบการสอนก็คือ การจัดกระบวนการเรียนการสอน

ทิสนา แชมมณี และ สุมณ อมรวิวัฒน์ (2526: 45) กล่าวว่า ในวงการ
 ศึกษาโดยเฉพาะในส่วนที่เป็นหัวใจสำคัญคือทางด้านการเรียนการสอนนั้น ก็ได้มีผู้เห็น
 ความสำคัญของเรื่องนี้อยู่มากเช่น ลอเรนซ์ ปีเตอร์ (Peter, 1975 : 189)
 ได้กล่าวว่า การสอนของครูจะได้ผลดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับ (1) ทักษะในการสอน
 (2) ความเข้าใจในระบบการเรียนการสอน (3) ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้
 จิตวิทยาการเรียนการสอนรวมทั้งความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้ได้ศึกษาและยึดเอาทฤษฎีระบบการเรียนการสอนของกลาสเซอร์
 (Glasser, 1962) ซึ่ง สังก อุทรานันท์ (2526: 11-13) ได้อ้างไว้ในการจัด
 การเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ดังนี้

โรเบิร์ต กลาสเซอร์ (Glasser, 1962) ได้เสนอรูปแบบของระบบ
 การเรียนการสอนซึ่งเป็นที่ยอมรับของนักการศึกษามากมาย ระบบการเรียนการสอนนี้

ประกอบด้วยกันประกอบ 5 ส่วนคือ (1) จุดประสงค์ของการสอน (2) การประเมินสถานะของผู้เรียนก่อนสอน (3) การจัดกระบวนการเรียนการสอน (4) การประเมินผลการเรียนการสอน และ (5) ข้อมูลป้อนกลับ ดังแผนภูมิดังนี้

จุดประสงค์ของการสอน ในการสอนทุกครั้งจำเป็นจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ให้ชัดเจน เพื่อจะได้ช่วยให้กำหนดองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ตามมาได้สะดวก

การประเมินสถานะของผู้เรียนก่อนสอน เป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะเรียนสิ่งใหม่ที่กำลังจะสอนหรือไม่ หากพบว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพียงพอแล้วก็ดำเนินการสอนต่อไปได้ แต่ถ้าหากพบว่าผู้เรียนยังมีพื้นฐานไม่เพียงพอจำเป็นจะต้องให้ความรู้พื้นฐานแก่ผู้เรียนเสียก่อน

การจัดกระบวนการเรียนการสอน เป็นขั้นที่ผู้สอนจะต้องตัดสินใจ เลือกดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจหรือเกิดความเปลี่ยนแปลงไปสู่จุดหมายปลายทางที่ตั้งไว้

การประเมินผล เป็นขั้นที่ดำเนินต่อจากกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อจะไต่ถามว่าผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด

ข้อมูลป้อนกลับ เป็นการนำเอาผลที่ได้จากการประเมินไปประกอบพิจารณาแก้ไขการดำเนินงานในส่วนที่ 1, 2 และ 3 หากพบว่าส่วนไหนยังมีข้อบกพร่องก็จะต้องทำการปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523: 174-175) ได้กล่าวว่า "โดยที่การสอนเป็นวิทยาการแขนงหนึ่ง การสอนจึงเป็นระบบด้วยเหตุผล 6 ประการคือ

1. ครูต้องมีการสำรวจสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการสอน สภาพผู้เรียน และเนื้อหาสาระที่จะนำมาถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียน

2. ครูต้องมีการวางแผน โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในการวางแผนการสอน ครูต้องกำหนดเนื้อหาที่จะสอน กำหนดคัมโนมคติ วัตถุประสงค์ กิจกรรม การเรียน สื่อการสอน และการประเมินผล โดยเขียนออกมาในรูปแบบของ "แผนการสอน"

3. ครูต้องมีการเตรียมเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนตามที่วางแผนไว้ อาทิ เตรียมทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่สอน เตรียมสร้างแบบทดสอบแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน การผลิตสื่อการสอนต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน เป็นต้น

4. เมื่อถึงเวลาสอน ครูก็มีแนวทางและวิธีสอนตามขั้นตอน เพื่อให้ให้นักเรียนแสดงการเรียนรู้ความวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการสอน

5. เมื่อสอนเสร็จแล้วครูต้องประเมินผลการเรียนของนักเรียนเพื่อตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนรู้ความเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์

6. ครูต้องมีการประเมินผลย้อนกลับจากสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนและจากการประเมินการสอนของตนเอง เพื่อนำไปปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นสามารถจัดเข้าระบบได้ดังนี้

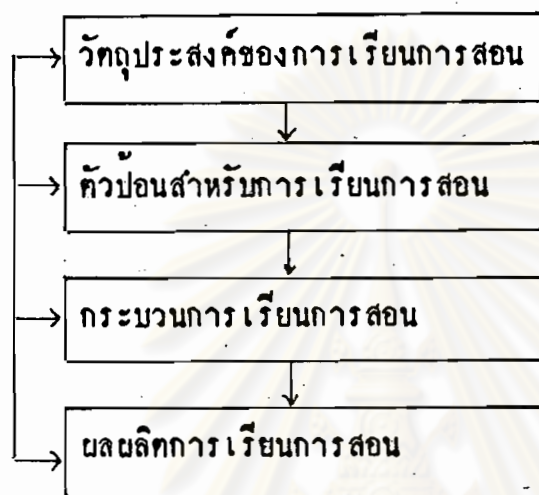
1. เหตุผลข้อ 1-3 คือการสำรวจสภาพแวดล้อม การวางแผนและการเตรียมการสอนอยู่ในขั้น "Input"

2. เหตุผลข้อ 4 คือการดำเนินการสอนจัดอยู่ในขั้น "Process"

3. เหตุผลข้อ 5-6 คือการประเมินผลลัพธ์และผลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงจัดอยู่ในขั้น "Output" และ "Feedback"

จึงสรุปได้ว่า การสอนเป็นระบบเพราะมีขั้นตอนที่ครอบคลุมการดำเนินการสอนตั้งแต่ การวางแผน การเตรียมการ จนถึง การประเมินผล และปรับปรุงคุณภาพ

สมหวัง ทิริยานุวัฒน์ (2523: 271-272) ได้กล่าวว่า โดยทั่วไประบบ แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวป้อนกระบวนการและผลผลิตในทางการศึกษาระบบของ การเรียนการสอน ตัวป้อนสำหรับการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอนและ ผลผลิตของการเรียนการสอน ซึ่งแสดงดังรายการต่อไปนี้

แผนภูมิ แสดงระบบการเรียนการสอน

ระบบการเรียนการสอนประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการแสดงถึงความมุ่งมาดปรารถนาที่ผู้สอนมุ่งให้เกิดในตัวผู้เรียน หรืออีกนัยหนึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนที่เกิดขึ้นเนื่องจากอิทธิพลของการสอน วัตถุประสงค์ นับว่ามีความสำคัญยิ่ง เพราะจะเป็นตัวกำกับวิธีการเรียนการสอนต่อมา
2. ตัวป้อนสำหรับการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่
 - 2.1 ผู้สอนทั้งในเชิงคุณวุฒิ ประสบการณ์ และคุณลักษณะในการเป็นครู
 - 2.2 ผู้เรียนซึ่งพิจารณาในแง่ของพื้นความรู้เดิม ความสนใจ ความถนัดวิธีการเรียน จุดมุ่งหมายทางการเรียน และลักษณะนิสัยในการเรียน
 - 2.3 ห้องเรียน
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษา
 - 2.5 วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน โดยเฉพาะตำราและวารสาร

3. กระบวนการเรียนการสอน ซึ่งนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย

3.1 การจัดรายวิชา

3.2 การจัดห้องเรียน

3.3 เทคนิคการสอน

4. ผลผลิตของการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่ ผลการเรียนรู้หรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน อันเนื่องมาจากการเรียนการสอน ถ้ามีจุดมุ่งหมายของการสอนที่ชัดเจน มีตัวป้อนสำหรับการเรียนการสอนพร้อมมูล และผู้สอนเลือกเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมแล้ว ผลลัพธ์ก็คือผู้เรียนควรเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

สังค อุทรานันท์ (2526: 24-29) ได้กล่าวถึงการจัดระบบการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ สมหวัง ทิริยานุวัฒน์ ในเรื่องของตัวป้อน (Input) ว่า องค์ประกอบที่เป็นตัวป้อนในระบบการเรียนการสอนนั้นได้แก่ ครู นักเรียน และที่เห็นเพิ่มเติมแตกต่างออกไปอีกก็คือ หลักสูตร และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

สังค อุทรานันท์ ได้กล่าวถึงหลักสูตรว่ามีความหมายกว้างมาก แต่อย่างไรก็ตามความหมายของหลักสูตรที่มีผู้กล่าวถึงมากที่สุดนั้นได้แก่ ประสิทธิภาพที่โรงเรียนจัดให้แก่เด็กเพื่อใ้บรรลุจุดหมายปลายทางที่ของ การ ส่วนสำคัญของหลักสูตรนั้นได้แก่ จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เนื้อหาสาระที่สอนกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งรวมถึงการใช้สื่อการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนด้วย เนื่องจากหลักสูตร เป็นสื่อกลางที่จะน่านักเรียนให้ไปสู่จุดหมายปลายทางที่สังคมใ้คาดหวังไว้ ดังนั้น หลักสูตรจึงมีความเกี่ยวข้องกับระบบการเรียนการสอนตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงจุดหมายปลายทาง สำหรับหลักสูตรในฐานะตัวป้อน(Input) นั้น ได้แก่ จุดหมายของการเรียนการสอนกับเนื้อหาสาระที่จะนำไปสอน

ส่วนสิ่งแวดล้อมทางการเรียนก็คือ การจัดเวลาเรียน การจัดห้องเรียน การเลือกแหล่งวิทยาการอย่างเหมาะสมหรือสรุปว่าเป็นการจัดแหล่งวิชาการและการบริการสนับสนุนอย่างเหมาะสมนั่นเอง

ในค่านกระบวนการเรียนการสอนนั้น สังก อุทรานันท์ ใช้คำว่า กระบวนการดำเนินงาน (Process) นั้นจะเป็นการนำเอาตัวป้อน ซึ่งเป็นวัตถุดิบมาปฏิสัมพันธ์ (Interact) ท่อกันเพื่อให้เกิดเป็นผลผลิต (Output) ตามที่ของการ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เป็นการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนนั่นเอง การดำเนินงานตามกระบวนการ ในส่วนนี้จะประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ๆ หลายชนิด ซึ่งอาจจะแบ่งออกเป็น การเตรียมความพร้อม การดำเนินการสอนหรือการให้เนื้อหาสาระใหม่ การสร้างเสริมทักษะ และกิจกรรมสนับสนุน ก็จะอธิบายพอสังเขปดังนี้

การเตรียมความพร้อม จากกฎการเรียนรู้ของ ธอร์นไคค์ (Edward L. Thorndike) เราอาจกล่าวได้ว่า ถ้าปราศจากความพร้อมหลังการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ยาก หรือถ้าหากจะเกิดขึ้นก็เป็นไปอย่างผิวเผิน การเตรียมความพร้อมนอกจากจะทำให้ได้โดยการเร้าความสนใจแล้ว ในระบบการเรียนการสอนยังรวมถึงการประเมินสถานภาพหรือความรู้ของผู้เรียนก่อนที่จะสอนอีกด้วย การประเมินสถานภาพของผู้เรียนก่อนสอนจะทำให้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในสิ่ง เป็นพื้นฐานเพียงใด เพื่อจะได้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ค่อเนื่องจากความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียน การประเมินความรู้ของผู้เรียนก่อนที่จะสอนนี้เป็นที่ยอมรับในระบบการจัดการเรียนการสอนที่เสนอโดย กลาสเซอร์ (Glasser, 1962) เคมพ์ (Kamp, 1971) เยอร์ลาช และ อีลี (Gerlach and Ely, 1971) และ คลอสไมร์ และ ริบเปิล (Klausmeir and Ripple, 1971)

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้การเตรียมความพร้อมจะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ แต่เวลาที่ใช้ในส่วนนี้ไม่ควรจะมากเกินไป เดวิส (Davies, 1981: 51) ได้เสนอแนะว่า ถ้าเป็นการเรียนการสอนที่มุ่งให้ความรู้ (Knowledge) แก่ผู้เรียนแล้ว ควรใช้เวลาสำหรับการนำเข้าสู่บทเรียนประมาณร้อยละ 10 ของเวลาที่ใช้สอนทั้งหมด แต่ถ้าเป็นการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะ กิจกรรมการเตรียมความพร้อมในส่วนนี้อาจจะออกมาในลักษณะการอธิบายสิ่งซึ่งเป็นพื้นฐานเสียก่อน โดยใช้เวลาประมาณร้อยละ 15 ของเวลาทั้งหมด การใช้เวลาสำหรับการเตรียมความพร้อมน้อย ก็เพื่อจะให้มีความเหลือพอสำหรับการให้ความรู้ใหม่และการฝึกทักษะซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการเรียนการสอนนั่นเอง

การดำเนินการสอนหรือการให้เนื้อหาสาระใหม่ เป็นการให้ข้อมูลใหม่แก่ผู้เรียน ถ้าเป็นการเรียนการสอนเกี่ยวกับการให้ความรู้ (Knowledge) แล้ว เวลาของการสอนจะถูกใช้ไปในส่วนนี้ประมาณร้อยละ 65 ของเวลาทั้งหมด แต่ถ้าเป็นการสอนเกี่ยวกับทักษะ (Skill) ควรใช้เวลาสำหรับการสาธิตให้ดูประมาณร้อยละ 25 ของเวลาทั้งหมด (Davis, 1981:51) การดำเนินการสอนหรือการให้ข้อมูลใหม่แก่ผู้เรียน จะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการใช้กลวิธีการสอน และการใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน ถ้าการดำเนินการเรียนการสอนได้ช่วยให้เกิดความตื่นเต้น สนุกสนาน และเต็มไปด้วยความอยากรู้อยากเห็นแล้ว โอกาสการบรรลุจุดหมายปลายทางของนักเรียนก็ย่อมจะมีมาก

การสร้างเสริมทักษะ เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญยิ่ง เช่น เกี่ยวกับการให้ข้อมูลใหม่แก่นักเรียน กิจกรรมสร้างเสริมทักษะมีเป้าหมายหลักเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะและความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนมาแล้วดียิ่งขึ้น ถ้าเป็นการสอนในลักษณะของการให้ความรู้แล้ว ควรจะให้มีความรู้สำหรับการฝึกทักษะเวลาของการฝึกทักษะในส่วนนี้ควรจะใช้เวลาประมาณร้อยละ 60 ของเวลาทั้งหมด

การสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ อาจจะทำไ้หลายวิธีที่ง่ายและใช้กันมากก็คือ การให้เด็กได้ทำแบบฝึกหัดหรือทำกิจกรรมรวบยอด เพื่อสรุปหรือทบทวนสิ่งที่ได้เรียนไปแล้ว ในส่วนของการสร้างเสริมทักษะนี้จะคงคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนด้วย ประการสำคัญครูผู้สอนควรจะได้ใช้เวลาระหว่างการสร้างเสริมทักษะนี้ทำการช่วยเหลือผู้ที่เรียนช้า และส่งเสริมผู้ที่เรียนเก่งให้มากยิ่งขึ้น

สิ่งที่สมหวัง พิริยานุวัฒน์ ไม่กล่าวถึง แต่สังก อุทรานันท์ เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญมากก็คือ การควบคุม (Control) ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การควบคุมกระบวนการเรียนการสอนที่กล่าวถึงนี้ ไม่ได้หมายถึงการใช้อำนาจบังคับขู่เข็ญนักเรียนให้เกิดความกังวลใจ หรือไม่สบายใจแต่อย่างใด แต่การควบคุมกระบวนการเรียนการสอนนี้ หมายถึงวิธีการที่จะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้แก่ การใช้คำถามชนิดต่าง ๆ การ

สร้างเสริมกำลังใจ (Reinforcement) และการตรวจสอบความรู้ของผู้เรียนใน
 ขณะที่กำลังเรียน (Formative Evaluation) เพื่อจะได้รู้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจ
 หรือเกิดทักษะตามที่ต้องการเพียงใด หากพบว่ายังไม่เข้าใจหรือมีความสับสนอยู่ก็
 อาจจะต้องทำการอธิบายซ้ำหรือสอนให้ชัดเจน ในทางกลับกันหากเรื่องนั้นผู้เรียนมี
 ความเข้าใจเป็นอย่างดีแล้ว ก็อาจจะผ่านขั้นตอนของการสอนในเรื่องนั้นไปโดยรวดเร็ว
 เพื่อจะได้มีเวลาเพียงพอสำหรับการสอนในหัวข้ออื่น ๆ ต่อไป

ส่วนผลผลิต (Output) ของการเรียนการสอนทั้ง 2 ท่านมีความเห็น
 เหมือนกันว่า คือความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนในด้านความรู้ ความเข้าใจ
 ความสามารถในการแก้ปัญหา ทักษะ และเจตคติในการคิดแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน
 ถ้าหากการเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ตั้งแต่แรกแล้ว ก็แสดงว่าการ
 เรียนการสอนที่ผ่านไประบรผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ผลผลิตของการสอนยังมีความสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ ผลผลิตที่ได้จากการ
 เรียนการสอนในแต่ละครั้งจะเป็นการบอกให้ทราบถึงลักษณะของความรู้พื้นฐานของ
 ผู้เรียนที่จะเรียนในเรื่องอื่นในครั้งถัดไปอีกด้วย

นอกจากนั้น สังค อุทรานันท์ ยังได้เน้นให้เห็นความสำคัญของข้อมูล
 ป้อนกลับ (Feedback) อีกว่า ส่วนที่เป็นข้อมูลป้อนกลับก็คือ การวิเคราะห์ข้อมูล
 หลังการสอนได้ผ่านไปแล้ว ถ้าหากผลผลิตที่ได้จากการสอนต่ำกว่าจุดมุ่งหมายที่ตั้ง
 ไว้ในตอนแรกก็จำเป็นต้องวิเคราะห์หาจุดบกพร่อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป เช่น
 ผู้เรียนอาจมีพื้นฐานความรู้เดิมไม่เพียงพอ จุดมุ่งหมายของการสอนที่ตั้งไว้อาจสูง
 เกินไป เนื้อหาสาระที่นำมาสอนอาจจะไม่เหมาะสมกับความสามารถหรือความสนใจ
 ของผู้เรียนกิจกรรม

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ จึงควรที่จะผ่านขั้นตอน
 เหล่านี้ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

ถวิล วรรณปะเปก และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบ ผลการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 3 สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างวิธีสอนอย่างเป็นระบบกับวิธีสอนตามปกติ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หน่วยที่ 3 สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา ระหว่างวิธีสอนอย่างเป็นระบบ กับวิธีสอนตามปกติ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวนห้องทดลอง 32 คน และห้องควบคุม 33 คน ผลจากการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนห้องทดลองและห้องควบคุม หลังการทดลองแล้วมีความแตกต่างกัน จากการทดสอบหลังการทดลอง ห้องทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 42.66 ห้องควบคุมมีคะแนนเฉลี่ย 37.84 เมื่อทดสอบค่า t -test ที่ $.01 df = 63$ แล้วปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน ซึ่งตรงกับ สมมติฐาน หมายความว่า นักเรียนที่สอนโดยวิธีอย่างเป็นระบบ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่สอนโดยวิธีสอนตามปกติ

ความหมายของคำว่า "ข่าว" (News) และเหตุการณ์ (Events)

วิฑูรย์ วิริยะพันธ์ (2524: 127) ได้ค้นคว้าเกี่ยวกับความหมายของ ข่าวว่า มีผู้ให้ความหมายไว้หลายอย่างดังนี้

ความความเข้าใจของบุคคลทั่วไป เขาใจว่าข่าวคือ ข้อความที่ปรากฏอยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์ หรือเป็นคำพูดที่ได้ยินจากคำบอกเล่า หรือได้ฟังจากวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์

Mr. Charles A. Dana อธิบดีกรมการหนังสือพิมพ์ New York Sun ได้กล่าวว่า ข่าวคือการแจ้งสิ่งที่เกิดขึ้นอันจะทำให้บุคคลที่ไ้ฟังเกิดความตื่นเต้นหรือคือสิ่งที่ทำให้ชุมชนส่วนใหญ่เกิดความสนใจ และเป็นการแจ้งเรื่องราวที่เกิดขึ้นแต่ไม่เคยแพร่มาก่อน

สำนักข่าว U.P. (United Press Association) ได้ให้ความหมายของคำว่าข่าวคือ การแจ้งทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้น และเป็นที่น่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับชีวิตและวัตถุต่าง ๆ

มาลี บุญศิริพันธ์ (2526: 13) ได้กล่าวถึงความหมายของข่าวอย่างสั้นๆ ว่า ข่าวคือรายงานของเหตุการณ์และเรื่องราวหรือสถานการณ์ที่น่าสนใจ

ส่วนความหมายใน เวบสเตอร์ (1963: 1524) ก็คือ ข่าวคือเรื่องราวใหม่ ๆ เรื่องราวที่ยังไม่เคยทราบกันมาก่อน รายงานเหตุการณ์ในลักษณะรวม ๆ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525: 140) ได้ให้ความหมายของคำว่าข่าวไว้ว่า ข่าว น. คำบอกเล่าเรื่องราวปกติมักเป็นเรื่องเกิดใหม่หรือเป็นที่สนใจ คำบอกกล่าว, คำเล่าลือ

สรุปรวม ๆ ถู้อาจกล่าวได้ว่า "ข่าว" คือเรื่องราวของสิ่งที่เกิดขึ้น อาจเป็นคำพูดที่ได้ยินมาจากคำบอกเล่าของผู้อื่น หรือได้ฟังจากวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ หรือเป็นข้อความที่ปรากฏอยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์

ส่วนเหตุการณ์นั้น พจนานุกรม เวบสเตอร์ (1963: 788) ได้ให้ความหมายไว้ว่าคือ สิ่งที่มีมาถึง โดยเฉพาะที่มีความสำคัญ ๆ ผลอันบังเกิดขึ้น รายการแข่งขันหรือรายการในสุจริบัตร

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานก็ได้ให้ความหมายของคำว่าเหตุการณ์ไว้ว่า เหตุการณ์คือเรื่องที่เกิดขึ้น

สรุปรวม ๆ แล้ว เหตุการณ์ก็คือสิ่งที่เกิดขึ้นที่มีความสำคัญอยู่ในตัวของเรื่องนั้น ๆ ข่าวและเหตุการณ์มีความคล้ายกันมาก แต่ก็ได้แยกให้เห็นความแตกต่างแล้ว
ข้างบน

ความจำเป็นที่จะต้องเรียนข่าวและเหตุการณ์

คามหลักการของหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ข้อที่ 2 ที่ว่า "เป็นการศึกษาที่มุ่งให้นักเรียนได้นำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต" เพื่อเป็นการสนองนโยบายของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนจึงต้องเน้นกระบวนการที่จะให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ให้มากที่สุด การจัดประสบการณ์จะต้องมีทั้งประสบการณ์ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ประสบการณ์ในโรงเรียนนั้นมักเป็นเหตุการณ์ที่ผู้เรียนพบด้วยตนเอง ส่วนประสบการณ์นอกโรงเรียนนั้นมีอยู่มากมายทั้งทางค่านิยมมวลชน และจากสภาพแวดล้อมการที่นักเรียนได้รับข่าวสารอย่างรอบคอบอาจเกิดความสับสน การสอนข่าวและเหตุการณ์จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นมากในอันที่จะฝึกให้นักเรียนรู้จักการแยกแยะ วิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล ไม่เชื่ออย่างงมงาย การที่ผู้เรียนจะมีพฤติกรรมเช่นนี้ โดยผู้สอนจะต้องอาศัยความพยายามในการฝึกฝนอย่างถูกต้องตามขั้นตอน นอกจากนี้ข่าวและเหตุการณ์ปัจจุบัน เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้น ในระยะเร็ว ๆ ก่อเนื่องกับเวลาในปัจจุบัน จะเสร็จสิ้นหรือไม่เสร็จสิ้นก็เป็นของใหม่ และไม่ได้นำไปบรรจุไว้ในหนังสือแบบเรียน เช่น การประดิษฐ์สิ่งของใหม่ ๆ ข่าวรายงานอากาศ การค้นพบวิธีการใหม่ ๆ ในการรักษาโรค ข่าวการเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าในค่านต่าง ๆ เหล่านี้เป็นต้น

การสอนข่าวและเหตุการณ์ในระดับประถมศึกษา จึงจะมีประโยชน์มาก หากโรงเรียนทุกโรงเรียนได้ปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ซึ่งได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนในจุดประสงค์ของการสอนข่าวและเหตุการณ์ในแต่ละระดับชั้น

แนวการจัดเนื้อหาในการเรียนการสอนข่าวและเหตุการณ์

✓ จากแผนการสอนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2524: 405) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของเนื้อหาการสอนข่าวและเหตุการณ์ไว้ว่า เนื่องจากเนื้อหาของการเรียนการสอนเกี่ยวกับข่าวและเหตุการณ์ มีขอบข่ายกว้างขวางซึ่งความสามารถและความรับผิดชอบของนักเรียนในชั้น ป.1-6 มีความแตกต่างกันตามวัย ดังนั้นจึงควรจัดขอบข่ายของเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยตามแผนภูมิดังนี้

แนวการจัดเนื้อหาในการเรียนการสอนชาวและเทศการณ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุดประสงค์ของการสอนข่าวและเหตุการณ์

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้กำหนดจุดประสงค์ของการสอนข่าวและเหตุการณ์ในแต่ละระดับชั้นไว้ดังนี้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2

1. เล่าข่าวและเหตุการณ์ที่พบเห็น ที่ได้รับฟังจากวิทยุหรือโทรทัศน์ได้
2. อ่านข่าวสั้น ๆ จากหนังสือพิมพ์ได้
3. สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงจากคำโฆษณาและคำชักชวนได้
4. สามารถวิเคราะห์ข่าวและเหตุการณ์ได้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4

1. เล่าข่าวที่พบเห็นเองในท้องถิ่นได้
2. เล่าข่าวและเหตุการณ์ที่รับฟังจากการบอกเล่าจากผู้อื่นได้ถูกต้อง
3. เล่าข่าวจากวิทยุหรือโทรทัศน์ที่รับฟังหรือดูมาได้
4. อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ได้
5. อภิปรายได้ว่าข้อความใดของข่าวน่าจะเป็นข้อเท็จจริง ข้อความใดเป็นข้อคิดเห็น ข้อความใดเป็นคำโฆษณา
6. เปรียบเทียบเหตุผลในกรณีที่ข่าวจากแหล่งต่าง ๆ ชัดแย้งกันได้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6

1. เล่าข่าวและเหตุการณ์ที่พบเห็นในท้องถิ่นได้
2. เล่าข่าวและเหตุการณ์ที่ได้รับฟังจากการบอกเล่าของผู้อื่นได้ถูกต้อง
3. เล่าข่าวที่รับฟังจากวิทยุหรือโทรทัศน์ได้
4. อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์และเล่าได้ถูกต้อง
5. แยกแยะข้อเท็จจริงจากความเห็นและคำโฆษณาพร้อมทั้งให้เหตุผลสนับสนุนได้
6. บอกวิธีเลือกฟังข่าวและวิเคราะห์เหตุการณ์ที่ตนถือปฏิบัติอยู่ได้
7. บอกส่วนต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์ได้

บุญส่ง ลอยสุวรรณ (2527: 29) กล่าวว่า การสอนชาวแต่ละระดับชั้นเรียนจะต่างกันตามสภาพ เป็นคนว่า นักเรียนชั้น ป.1, 2 สามารถอ่านข่าวสั้น ๆ จากหนังสือพิมพ์ได้ แต่นักเรียนชั้น ป.3, 4 สามารถอ่านข่าวที่มีความยาวกว่าชั้น ป.1 และ 2 ได้ ส่วนในชั้นที่สูงขึ้นไป นักเรียนจะรายงานข่าวปากเปล่าได้ นี่แสดงว่าการสอนข่าวในชั้นที่สูงขึ้นย่อมผ่านขั้นตอนพื้นฐานมาแล้ว แสดงว่านักเรียนสามารถอ่านและจับใจความจากหนังสือพิมพ์ได้แล้ว

จากข้อความนี้ชี้ให้เห็นว่า การเสนอข่าวแต่ละระดับชั้นย่อมมีความแตกต่างกันตามสภาพและวุฒิภาวะของนักเรียน ฉะนั้นเพื่อให้เห็นความแตกต่างของการเสนอข่าวในแต่ละระดับ ครูผู้สอนจะต้องศึกษาจุดประสงค์ของการสอนข่าวให้เข้าใจอย่างชัดเจนแล้วจึงจะสอนข่าวได้ตรงกับความต้องการของหลักสูตร

บทบาทของครูเกี่ยวกับการสอนข่าวและเหตุการณ์

บุญส่ง จิระวุฒิ (2514: 43) ได้พูดถึงการปฏิบัติตัวของครูในการที่จะเป็นครูสอนข่าวและเหตุการณ์ให้ได้ผลดีไว้ดังนี้

- ✓ 1. ครูต้องเป็นผู้ที่สนใจต่อข่าวและเหตุการณ์ เพื่อให้เป็นคนมีความรอบรู้
2. ครูผู้สอนจะต้องวางตัวเป็นกลางต่อข่าวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อย่าได้มีการชักจูงใจนักเรียนให้มีอคติต่อข่าวและเหตุการณ์
3. ถ้ามีการอภิปรายข่าวและเหตุการณ์ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปรายอย่างเต็มที่
4. การศึกษาข่าวและเหตุการณ์ควรจะได้ส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง ความปลอดภัยของสังคม ศีลธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม
5. เมื่อเรียนเรื่องข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม อย่าได้ถือเป็นเรื่องสนุกขบขัน

ผู้วิจัยได้กล่าวไว้ในหลักการข้างต้นแล้วว่า การดำเนินการสอนข่าวและเหตุการณ์นั้นผู้มีความสำคัญคือครูผู้สอน ซึ่งจะเป็นผู้วางแนวทางและเสนอแนะพฤติกรรม

ให้ไปสู่จุดหมายปลายทางที่กำหนดเอาไว้ การเรียนการสอนจะออกนอกแนวทางไปบ้างก็จะขึ้นอยู่กับผู้สอนและสถานการณ์ ดังนั้น การที่ครูจะสอนข่าวและเหตุการณ์ให้โดยลึกลับนั้น ครูผู้สอนก็ควรมีคุณสมบัติของครูที่สอนดีด้วย ซึ่ง บุญชม ศรีสะอาด (2525: 5-6) ก็ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่สอนดีดังนี้

1. การรู้อารมณ์ ครูผู้สอนต้องมีความรอบรู้และความเข้าใจในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี มีความมั่นใจในการสอน สามารถพูดคุยในเรื่องที่ตนสอนในแง่มุมที่แปลกออกไปอย่างน่าสนใจ อันจะช่วยดึงความสนใจของนักเรียนที่ขบถเรียนนั้น การที่ผู้สอนแสดงให้เห็นถึงการมีภูมิปัญญาอย่างแท้จริง ทำให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธาในผู้สอน เรียนด้วยความมั่นใจมีทัศนคติที่ดีต่อผู้สอนและวิชาที่เรียน

2. การใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสม การมีความรู้ในเรื่องที่สอน แต่ใช้วิธีการสอนที่ไม่เหมาะสม อาจทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายได้ การที่จะสามารถใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสมได้ ชั้นแรกจะต้องมีความรอบรู้ในเทคนิคการสอนต่าง ๆ รู้จักเทคนิคที่จะเอื้อให้การสอนมีคุณภาพสูง รู้จักจิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการเรียนรู้ รู้จักผู้เรียน ฯลฯ แล้วนำเอาความรู้ต่าง ๆ เหล่านี้มาช่วยในการสอนตามความเหมาะสมกับสภาพการ เช่น มีการตรวจสอบความรู้พื้นฐานหรือความพร้อมก่อนเรียนและเสริมความรู้ให้กับผู้ที่ขาดพื้นฐานและที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ สร้างบรรยากาศในการเรียนที่น่าสนใจ รุ่งใจผู้เรียน ให้การเสริมแรงที่สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนแต่ละคน ให้โอกาสและหาวิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง ทำการตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียน และเข้าใจคนที่มีความปัญหาในการเรียนก่อนที่จะเรียนในเรื่องถัดไป

3. การตั้งใจสอน แม้ว่าครูจะมีความรอบรู้ในเรื่องที่สอนรู้ว่าสภาพการณ์นั้น ๆ ควรใช้เทคนิคการสอนอย่างไรจึงเหมาะสม รุ่งองค์ประกอบที่จะช่วยให้การสอนมีคุณภาพสูง แต่ถ้าหากครูไม่ได้นำความรู้เหล่านั้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ดังที่ควรจะเป็น ไม่ตั้งใจสอน การสอนก็ย่อมไม่ประสบผลสำเร็จ ผู้ที่มีความตั้งใจสอนจะทำการสอนเต็มเวลา สอนเต็มหลักสูตรและเต็มความสามารถ

4. การเป็นแบบอย่างที่ดี การจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไป ส่วนใหญ่มักจะคำนึงถึงการสอนเนื้อหาการเรียนให้กับผู้เรียน และลืมการเรียนรู้ของเด็กที่สำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งเป็นการเรียนรู้ทางอ้อม อันได้แก่ การสังเกตพฤติกรรมของครู และรับไว้เป็นแบบอย่าง ตัวอย่างเช่น นักเรียนบางคนรู้วิธีการพูด ท่าทางจากครู บางคน และนำเอาแบบอย่างดังกล่าวไปใช้เป็นบุคลิกภาพส่วนหนึ่งของตน เป็นคนสิ่งที่นักเรียนเลียนแบบไปอาจเป็นลักษณะที่สร้างสรรค์หรือเป็นลักษณะในทางลบ เช่น การพูดที่สุภาพชัดเจน หรือเป็นลักษณะในทางไม่สร้างสรรค์ หรือลักษณะทางลบ เช่น การพูดประชด ก้าวร้าว ลักษณะที่เป็นแบบอย่างต่าง ๆ ถ้าปรากฏในลักษณะสร้างสรรค์แล้ว จะไม่ปรากฏลักษณะในทางไม่สร้างสรรค์ เช่น ถ้าครูผู้สอนตรงต่อเวลาแล้ว การไม่ตรงต่อเวลา การเสียนัดก็จะหายไปเอง ท่านเองก็เช่นกันถ้าปรากฏลักษณะที่ไม่สร้างสรรค์แล้ว ลักษณะในทางสร้างสรรค์ก็จะไม่ปรากฏ เช่น ถ้าครูผู้สอนมีพฤติกรรมเฉื่อยชาแล้ว ลักษณะของความกระฉับกระเฉงกระตือรือร้นก็จะไม่ปรากฏ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นแบบอย่าง และสร้างแบบอย่างในทางสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดี อันได้แก่ ความรับผิดชอบต่องาน ความขยันขันแข็ง การมีระบบในการคิดในการทำ การเสนอความคิดที่ชัดเจน การมีจิตใจที่จริงจัง มีอารมณ์ขัน ความสุภาพ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความมีเมตตาธรรม

จากข้อความที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าลักษณะ 2 ประการแรกนั้น ครูผู้สอนจะต้องค้นคว้าศึกษาค้นคว้าความรู้ อยู่เสมอ เช่น เข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เข้าร่วมในกิจกรรมการอบรมและสัมมนาต่าง ๆ การศึกษาตำราจากบทความวารสารต่าง ๆ และที่สำคัญก็คือ การหมั่นคิดใคร่ครวญในเรื่องที่สอนด้วยหลักเหตุผล การคิดทบทวนหาทางปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ และการเตรียมการสอนอย่างถี่ถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับงานเขียนของ มนัส รัตนคิลก ฃ ฎุเกศ (2526: 75) ซึ่งพูดถึงการศึกษาชาว เหตุการณ์ไว้ว่า ต้องมีการเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า โดยผู้สอนศึกษาหลักสูตร แผนการสอนในชั้นต่าง ๆ แล้ววางแผนปฏิบัติงาน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมบ้างตามวัยและความรู้ความสามารถที่ผู้เรียนจะทำได้

ส่วนลักษณะของครูที่สอนคือข้อ 3 และ 4 อันได้แก่ การเสริมสร้างลักษณะ

ของการตั้งใจสอนและเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งต่างก็ขึ้นอยู่กับมุมมองเห็นความสำคัญในการที่จะต้องมีลักษณะเหล่านั้น อันเป็นลักษณะของครูที่มีวิญญูภาพของความเป็นครู มีความรับผิดชอบ มีวิญญูภาพในการทำงาน

นอกจากนี้ เทคนิคการสอนของครูจะมีผลต่อคุณภาพทางการศึกษาของนักเรียนเป็นอย่างมาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526: 36) ได้กล่าวว่า "คุณภาพการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับนั้น นอกจากจะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบในตัวผู้เรียน เช่น ความพร้อม สติปัญญา ความสนใจในการเรียน และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ แล้ว บทบาทของผู้อำนวยความสะดวกความรู้คือผู้สอน นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือบทบาททางด้านการสอน อันได้แก่การใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเกิดความเข้าใจและรู้แจ้งในสิ่งที่ต้องถ่ายทอด ซึ่งหมายถึงวิธีสอนนั่นเอง

วิธีการสอนชาวและเหตุการณ

บุญส่ง ลอยสุวรรณ (2527: 29) ได้เสนอแนะว่าวิธีการสอนชาวและเหตุการณนั้นมีขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การหาข่าว แหล่งข่าวที่นักเรียนสามารถหาข่าวมาได้ มีอยู่มากมาย เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสารต่าง ๆ แต่ในชนบทที่ขาดแคลนสื่อมวลชนเหล่านี้ ครูควรเน้นให้นักเรียนรู้จักการหาข่าวในหมู่บ้าน ในโรงเรียน หรือสอบถามได้จากผู้อื่น หรือเป็นประสบการณ์ของตนเองมาเล่าให้เพื่อนในชั้นฟัง

เหตุผลที่ท้องมีการหาข่าวคือ ต้องการฝึกให้นักเรียนเกิดความรู้สึก รับผิดชอบในการเรียน และการทำงาน นอกจากนั้นยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียน รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

2. การกรองข่าว หรือ การเลือกข่าว ก่อนที่จะมีการรายงานข่าวประจำวัน สมาชิกในกลุ่มจะต้องหารือกันเพื่อคัดเลือกข่าวที่เหมาะสมที่สุด ก็น่าจะออกไปรายงานให้สมาชิกทั้งหมดฟัง ในขณะที่กลุ่มกำลังประชุมเพื่อกรองข่าวนั้น

ครูต้องเป็นที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด และต้องพยายามควบคุมเวลาให้พอเหมาะ การ
 ครอบงำเป็นกิจกรรมที่ก่อการฝึกให้นักเรียนมีวิจารณญาณในการเลือกข่าว รู้จักคิด
 อย่างมีเหตุผล หรือกล่าวให้ตรงกับปรัชญาหลักสูตรว่า ให้เป็นคนคิดเป็น ทำเป็น
 แก้ปัญหาเป็น

3. การรายงานข่าว ตัวแทนกลุ่มที่ได้รับการคัดเลือกในวันนั้นเป็นผู้
 รายงานข่าวให้เพื่อนฟัง โดยใช้เวลาไม่นานนัก (เวลาของการเรียนข่าวมีเพียง
 วันละ 20 นาที) ในขั้นนี้บางคนอาจจำเนื้อหาข่าวไม่ได้ โดยเฉพาะนักเรียน ป.1, 2
 ให้ครูใช้วิธีการถามนำเพื่อดึงเนื้อหาข่าวนั้นออกมาให้ได้ ถ้าเป็นชั้น ป.3, 4 ครูก็อาจใช้
 วิธีการถามนำได้เช่นกัน หรือไม่ก็ให้นักเรียนย่อข่าวแล้วนำมาอ่าน เมื่อเห็นว่านักเรียน
 สามารถย่อข่าวได้ก็แล้ว ควรฝึกให้นักเรียนพูดปากเปล่า เพราะการพูดปากเปล่าอย่าง
 คล่องแคล่วนั้น คือ บลสรุปว่า นักเรียนไต่ถามการฝึกฝนมานานพอสมควร

4. การวิเคราะห์ข่าว หลังจากผู้รายงานข่าวได้รายงานจนจบลง
 เป็นช่วงที่เปิดโอกาสให้เพื่อนนักเรียนแต่ละกลุ่มได้ฝึกวิเคราะห์ข่าว โดยฝึกในลักษณะ
 ง่าย ๆ ดังนี้

- 4.1 ข่าวนี้เป็นอย่างไร
- 4.2 มีคุณค่าต่อนักเรียนหรือสังคมอย่างไร
- 4.3 เราจะหลีกเลี่ยงไม่ให้เหตุการณ์อย่างนั้นเกิดขึ้นกับเราอย่างไร
 (หากข่าวนั้นเป็นเรื่องไม่ดี)

การวิเคราะห์ข่าวในระดับนี้ อย่าได้ตั้งเป้าหมายว่านักเรียนจะต้อง
 วิเคราะห์ข่าวได้อย่างลึกซึ้ง เพราะนักเรียนยังมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ การ
 วิเคราะห์ข่าวของนักเรียนจะเป็นไปในลักษณะ การวิเคราะห์สั้น ๆ ตามความรู้สึก
 และพื้นฐานทางประสบการณ์ของคนเท่านั้น ในระยะแรกของการฝึกวิเคราะห์ข่าว
 ครูอาจให้ผู้รายงานข่าวให้กลุ่มต่าง ๆ เป็นผู้วิเคราะห์ เมื่อครูสังเกตพบว่า นักเรียน
 มีพฤติกรรมการเรียนเป็นการถาวรแล้ว จึงปล่อยให้นักเรียนเป็นฝ่ายลุกขึ้นวิเคราะห์ข่าว
 ด้วยตนเอง

หลังจากเสร็จสิ้นการวิเคราะห์ข่าวแล้ว ผู้รายงานต้องเปิดโอกาสให้สมาชิกในชั้นเป็นผู้ซักถาม ทั้งโดยระบบกลุ่มและระบบเดี่ยวตามที่เห็นเหมาะสม

การถามตอบ ควรฝึกให้นักเรียนใช้คำถามที่ดี เช่น ทำไมเรื่องนั้นต้องเป็นอย่างนั้น หรือเพราะเหตุใด นาย ก. จึงต้องตกเศียรพระไปชาย หรือเราจะช่วยเหลือนักเรียนประสบเคราะห์กรรมนั้นอย่างไร

คำถามเหล่านี้เป็นคำถามที่ต้องใช้เหตุผลในการตอบ โดยมีข้อมูลจากเนื้อเรื่องหรือประสบการณ์ที่นักเรียนมีอยู่เป็นข้อสนับสนุนคำตอบ การใช้คำถามประเภทนี้นอกจากจะช่วยให้นักเรียนตอบ "คิดก่อนตอบ" แล้วยังเป็นการฝึกการวิเคราะห์เนื้อเรื่องโดยอัตโนมัติก่อนที่จะถาม คำถามใดที่ผู้รายงานสามารถตอบได้ก็ให้ตอบได้เลยไม่ต้องหาหรือกลุ่มก่อน หรือหากสุกวิสัยจริง ๆ ให้นักเรียนไปค้นหาคำตอบมาตอบในวันถัดไป การให้นักเรียนไปหาคำตอบบางเรื่องอาจเป็นเรื่องลำบากสำหรับนักเรียนบางคน ครูอาจแนะแนวทางการหาคำตอบให้เด็กด้วยก็ยอมกระทำได้

5. การสรุปข่าว ข่าวทุกเรื่องที่น่ามารถายงานต้องมีการสรุปทุกครั้ง ครูควรอภิปรายเพื่อสรุปว่า เหตุผลที่ต้องมีการสรุปข่าวนั้น เพื่อต้องการให้นักเรียนเห็นว่าข่าวนั้นมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตจริงอย่างไร หรือข่าวนั้นมีประโยชน์หรือเป็นภัยต่อตนเองอย่างไร มีวิธีการหลีกเลี่ยงอย่างไร

การเลือกข่าว หรือ การกรองข่าวก่อนจะมีการรายงานซึ่งเป็นขั้นตอนที่ 2 นั้น ผู้วิจัย ก็เห็นว่ามีค่ามากที่สุด และครูก็จะมีบทบาทสำคัญมากในตอนนี้ เกี่ยวกับเรื่องนี้ ทัศนีย์ ผลเนืองมา (2523: 10) กล่าวว่า ข่าวและเหตุการณ์บางอย่างไม่ควรนำมาสอน แต่ก็ควรแนะนำให้นักเรียนรับฟังไว้เพื่อรู้เรื่องราวต่าง ๆ แต่ควรเลือกจากข่าวและนำข่าวที่ดีไปเป็นประโยชน์แก่ตนเอง ข่าวและภาพที่ไม่ควรนำมาสอนได้แก่ ข่าวฆาตกรรม อาชญากรรมทางเพศ ข่าวคนชู้ชู้ชาย เป็นคน (ยกเว้นแก่จะยกเป็นตัวอย่างของการสอนจริยศึกษาซึ่งครูควรนำมาใช้อย่างระมัดระวัง) ส่วนข่าวที่ควรนำมาสอนได้แก่ ข่าวปรากฏการณ์ธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม แผ่นดินไหว ข่าวการเกษตร ข่าวเศรษฐกิจสหกรณ์ ข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ ข่าวสงคราม ข่าววัฒนธรรมและประเพณี ข่าวพระราชกรณียกิจ เป็นต้น

หลักเกณฑ์ในการเลือกข่าที่นำมาสอน

ในการดำเนินการสอนข่าวและเหตุการณ์นั้น บุญส่ง จิระวุฒิ (2514: 41) กล่าวว่า ครูผู้สอนควรมีหลักในการเลือก ดังนี้

1. ข่าที่นั้นต้องเหมาะสมวัย ความสามารถ ความสนใจของเด็ก
2. เป็นข่าวที่เชื่อถือได้
3. เป็นข่าวที่ไม่ขัดก่อนโยบายของการศึกษา และการปกครองของประเทศ
4. เป็นข่าวที่ทันสมัย
5. เป็นข่าวที่สำคัญ
6. เป็นข่าวที่น่าสนใจ ควรจะวิพากษ์วิจารณ์
7. เป็นข่าวเกี่ยวกับบุคคลที่มีชื่อเสียง
8. ข่าวที่สืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ครั้งก่อน
9. เป็นข่าวคาดคะเนเหตุการณ์ที่สำคัญ

ทัศนะนี้ ผลเนื่องมา ก็มีความเห็นสอดคล้องกับ บุญส่ง จิระวุฒิ ในข้อที่ว่า เป็นข่าวที่ทันสมัย เชื่อถือได้ เหมาะกับวัยและความสนใจของเด็ก แต่ก็มีความเห็นเพิ่มเติมไปอีกว่า ต้องเป็นข่าวที่มีสาระและมีความหมายต่อนักเรียน เหมาะกับเวลาเรียนที่มีอยู่ และสอดคล้องกับบทเรียน และช่วยให้นักเรียนอยากรู้เรื่องราวเพิ่มขึ้นจากบทเรียนนั้น ๆ

ส่วนมนัส รัตนกลล ฌ ฎุเกศ (2526: 74) ได้เสนอวิธีการให้ผู้เรียนศึกษาข่าวและเหตุการณ์ว่าควร เป็นไปตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้สอนทำความเข้าใจให้ผู้เรียนยอมรับว่าข่าวและเหตุการณ์มีความสำคัญ และมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาเป็นอย่างยิ่ง มิฉะนั้นก็ไม่อาจดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสงบสุข และจะต้องยกตัวอย่างให้ผู้เรียนเห็นจริงและเห็นประโยชน์ได้ง่ายควย เช่น ข่าวจากวิทยุกระจายเสียงว่า กรมอุตุณิยมวิทยาประกาศว่าในระหว่างตอนบ่ายถึงค่ำวันนี้ จะมีฝนตกหนักในบริเวณชุมชนที่โรงเรียนของเราตั้งอยู่ประมาณ 90 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ เมื่อผู้เรียนทราบเช่นนี้แล้วก็จะคงพิจารณาว่า

- 1.1 ชาวนี้มาจากที่ใด (กรมอุตุนิยมวิทยา)
- 1.2 กรมอุตุนิยมวิทยามีหน้าที่พยากรณ์อากาศหรือไม่ (มีแน่นอน)
- 1.3 กรมอุตุนิยมวิทยาพยากรณ์อากาศถูกต้องหรือผิดเป็นส่วนมาก (ถูก (ถูกเป็นส่วนมาก)
- 1.4 ควรเชื่อถือได้เพียงใด (ควรเชื่อถือได้มาก)
- 1.5 ผู้เรียนควรเตรียมการอย่างไร (เอาร่มหรือเสื้อกันฝนมาโรงเรียนด้วย)
- 1.6 ถ้าไม่มีร่มหรือเสื้อกันฝนจะทำอย่างไร (หาถุงพลาสติกมาใส่เครื่องเล่นเรียน คลุมศีรษะ และใส่เสื้อผ้า รองเท้า ถุงเท้า เพื่อมิให้เปียก)
- 1.7 ควรปฏิบัติตัวอย่างไร (รีบกลับบ้านทันทีที่โรงเรียนเลิก ถ้าฝนเริ่มตกเล็กน้อยและไม่มีร่มก็ใช้ถุงพลาสติกคลุมศีรษะและเครื่องเล่นเรียนเสียก่อน)
- 1.8 ควรช่วยเหลือส่วนรวมอย่างไร (บอกให้ทุกคนในบ้านทราบ และเตรียมตัว ช่วยเตือนเพื่อน ๆ นักเรียนให้รีบกลับบ้านหลังเลิกเรียน และหาสิ่งที่จะกันฝนได้เอาไว้)

2. แบ่งกลุ่มผู้เรียนให้ไปศึกษาข่าวและเหตุการณ์ที่สำคัญอันจะมีผลกระทบถึงส่วนรวมแล้วนำมาเสนอเป็นรายงานวันละ 1-5 กลุ่ม โดยทำเป็นตารางไว้ว่าวันหนึ่งๆ กลุ่มใดจะส่งรายงานบ้าง แต่ก่อนที่จะรายงานนั้น ควรจะไต่ให้สมาชิกในกลุ่มได้พิจารณา คัดเลือกเสียก่อน

3. ผู้เรียนที่ไม่ได้รายงานในวันนั้น ก็จะต้องศึกษาข่าวและเหตุการณ์สำคัญมาด้วย เพื่อจะใคร่รวมอภิปรายซักถาม และสรุปสาระสำคัญหรือแนวปฏิบัติที่สมควรปฏิบัติที่ของการเน้นด้วย

4. กลุ่มผู้เรียนแต่ละกลุ่มคัดเลือกผู้แทนของกลุ่มมาเสนอรายงาน ผู้แทนของกลุ่มต่าง ๆ จะคงไม่ซ้ำกัน จะคงผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันออกรายงานครั้งละคนจนครบทุกคน

5. หลังจากคัดเลือกเรื่องข่าวและเหตุการณ์และผู้แทนของกลุ่มที่จะออกไปเสนอรายงานได้แล้ว กลุ่มผู้เรียนที่จะต้องรายงาน ควรจะได้มีการเตรียมการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ด้วย เช่น

5.1 ควรจะใช้สื่อการเรียนอะไรประกอบรายงานด้วย เช่น แผนที่ แผนที่ รูปภาพ หนังสือพิมพ์ เอกสารต่าง ๆ และอื่น ๆ

5.2 ควรจะเสนอข้อคิดเห็นอะไรเพิ่มเติม หลังจากรายงานข่าวและเหตุการณ์จบแล้ว

5.3 ควรจะสอดแทรกจริยศึกษา คุณสมบัติที่ควรเน้นอย่างไรบ้าง โดยเฉพาะเรื่องจริยศึกษานี้มีความสำคัญและความจำเป็นมาก เพราะเป็นเครื่องช่วยสร้างเสริมความสงบสุขให้สังคมและชุมชนไทยที่ดีที่สุด

ดังนั้น ผู้วิจัยก็มีความเห็นสอดคล้องเพิ่มเติมอีกว่า การที่ครูจะสอนข่าวและเหตุการณ์ใดผลกันนั้น จะต้องมีการเตรียมการไว้ล่วงหน้าเสมอ การเตรียมนี้ต้องเตรียมทั้งครูผู้สอนข่าวและเหตุการณ์ และตัวของนักเรียนเอง เพราะว่าครูผู้สอนก็จะเป็นผู้ชี้แนะแนวทางแก่นักเรียน และนักเรียนก็จะต้องมีส่วนร่วมความวิริยะและความรู้ความสามารถที่ผู้เรียนจะทำได้ เช่น การออกมาเล่าข่าวควยปากเปล่าซึ่งจะต้องอาศัยทั้งความรู้ความจำ และความเข้าใจประกอบด้วยจึงจะเล่าได้

แหล่งข่าวและเหตุการณ์

สถานที่ซึ่งผู้เรียนจะหาข่าวและเหตุการณ์สำคัญได้ เรียกว่าแหล่งข่าวและเหตุการณ์ ซึ่งมีดังนี้

1. ข่าวและเหตุการณ์ที่พบเห็นเองในท้องถิ่น ซึ่งเป็นข่าวที่เกิดขึ้นรอบตัวและใกล้ตัวนักเรียนมากที่สุด นักเรียนอาศัยอยู่ในชุมชนใด หมู่บ้านหรือตำบลใด ควรจะใ้รู้จักกับทั้งข่าว ทราบไ้ว่า หมู่บ้านของตน ชุมชนของตนมีเรื่องราวอะไรหรือเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง เพื่อจะได้ทราบความเป็นอยู่ของเพื่อนบ้านที่ตนอาศัยอยู่ รู้ความเป็นไปและความเปลี่ยนแปลงของชุมชน ซึ่งอาจจะมีผลกระทบกระเทือนต่อท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ด้วย เช่น ข่าวเกี่ยวกับลมฟ้าอากาศ และเหตุการณ์สำคัญในท้องถิ่น เช่น โรคระบาด

น้ำท่วม เป็นต้น ชาวและเหตุการณ์เหล่านี้ย่อมจะสะท้อนมาถึงตัวเด็กและครอบครัวที่เด็กอาศัยอยู่ "เช่นเด็กเห็นเพื่อนบ้านกำลังถามข่าวสุนัขตัวหนึ่ง แต่ยังไม่พบ" ชาวนี้มีคุณค่ากับเด็กมาก เพราะเมื่อเด็กทราบข่าวนี้ ก็จะต้องระมัดระวังไม่เข้าใกล้สุนัขที่สงสัยว่าจะเป็นบ้า พยายามหลีกเลี่ยงให้พ้นไปเสีย จนกว่าจะทราบข่าวใหม่ให้แน่ชัดว่า สุนัขตัวนั้นถูกฆ่าตาย ถูกฝังแล้ว รวมทั้งน้ำลายของสุนัขตัวนั้นด้วย อันตรายจากสุนัขบ้า ก็ก็นำมาเป็นห่วงมาก ถ้าเด็ก ๆ ไม่รู้ข่าวนี้แล้ว ถูกสุนัขบ้ากัดเข้าก็ย่อมจะเกิดอันตรายมาก

2. ชาวหรือเหตุการณ์จากการบอกเล่าของผู้อื่น นอกจากข่าวที่โกหกเห็นเองแล้ว เด็ก ๆ ก็ควรจะใส่ใจฟังข่าวที่มีคนมาเล่าให้ฟัง ชาวที่เราพูดคุยกัน เช่น "ชาวบ้านที่เอาของ ไปขายยังหมู่บ้านอื่น หรือชุมชนอื่น กลับมาเล่าให้ฟังว่า หมู่บ้านใกล้เคียงกับหมู่บ้านที่ทุกคนอาศัยอยู่เกิดความแห้งแล้ง น้ำในบ่อแห้งขอด คนไม่เที่ยวแหงกายไปมากแล้ว" ข่าวนี้ทำให้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ได้รู้ข่าวที่อาจจะเกิดกับหมู่บ้านของคนบ้างก็ได้ ทำให้เกิดการเตรียมตัวแก้ไขปัญหาเหล่านี้ เตรียมชุดคลุม หม้อ ถังเก็บน้ำเอาไว้ใช้ เป็นต้น นอกจากนั้นแล้วข่าวนี้จะนำไปสู่การศึกษาว่าเป็นชาวที่ควรเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด โดยการศึกษาฟังข่าวจากวิทยุท้องถิ่น ชาวพยากรณ์อากาศของกรมอุตุนิยมวิทยา ตลอดจนสภาพความเป็นจริง ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงขึ้นในชุมชนหรือท้องถิ่นนั้น ๆ

3. ชาวจากวิทยุและโทรทัศน์ ข่าวนี้เป็นข่าวที่ถูกกอง เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ เพราะทางราชการควบคุมอย่างกวัดขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวของทางราชการ ยังมีความเชื่อถือได้มากยิ่งขึ้น ชาวจากวิทยุและโทรทัศน์ช่วยให้นักเรียนได้ทราบความเป็นไปและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรอบตัวเราอย่างถูกต้องเที่ยงตรงจริง ๆ เพราะได้เห็นภาพประกอบไปด้วย

4. ชาวจากหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์เป็นสื่อการนำข่าวจากมวลชนตามที่ต่าง ๆ มาสู่ท้องถิ่นและชุมชนที่ใหญ่ประสบการณ์ที่กว้างมากที่สุด เพราะมีข่าวชนิดต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศ ชาวชาวบ้าน ชาวการเมือง ฯลฯ การอ่านหนังสือพิมพ์ 1 ฉบับ จะช่วยให้นักเรียนได้ประโยชน์หลายอย่าง เช่น

4.1 ใ้เนื้อหาประกอบบทเรียน เช่น ข่าวพระราชกรณียกิจ การกำหนดราคาสินค้า บทความเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ในชุมชน และวัตถุประสงค์ที่ค้นพบในจังหวัดต่าง ๆ เป็นต้น

4.2 ตัวอย่างของคนดีที่เป็นแบบอย่างแก่นักเรียนและตัวอย่างของคนชั่วที่นักเรียนควรละเว้นการประพฤติกรรม หนังสือพิมพ์จะมีข่าวบุคคลที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคม หรือมีบทความเกี่ยวกับประวัติการทำงาน การดำรงชีวิตของผู้ที่ทำประโยชน์แก่บ้านเมืองไว้ บางครั้งก็เป็นบทสัมภาษณ์ข้อคิดข้อปฏิบัติที่ดี ๆ ที่ควรยึดถือปฏิบัติตามได้

4.3 นักเรียนที่อยู่ชนบทจะสามารถศึกษาสภาพและความเป็นไปของเมืองหลวงและนักเรียนที่อยู่ในตัวเมือง ก็จะใ้ศึกษาสภาพและความเป็นไปของชนบท

4.4 ข่าวพาทหั่วหรือข่าวสำคัญ เป็นหัวข้อเรื่องที่จะนำไปสู่การถกเถียง การค้นคว้าเพิ่มเติม เช่น ข่าวการจำคุกเจ้าของโรงภาพยนตร์โรงพาณิชย์อากรมหรสพ นำไปสู่การเรียนเรื่องพาณิชย์อากรม เป็นต้น

4.5 ใ้ภาพข่าวและภาพประกอบบทเรียน เป็นอุปกรณ์ที่สำคัญและน่าสนใจอย่างยิ่ง นอกจากจะใช้นำมาจัดป้ายนิเทศ ทำสมุดข่าว หรือทำเป็นภาพผนังแล้ว ยังใช้เป็นอุปกรณ์ฝึกการอ่าน การย่อข่าว การจับใจความ การเขียนข่าวสำหรับนักเรียนอีกด้วย

หนังสือพิมพ์เป็นสิ่งที่ช่วยฝึกนิสัยรักการอ่านแก่นักเรียน และเป็นสิ่งที่สามารถมิให้อ่านอย่างไม่ต้องกลัวขาดแคลน เมื่อเคื่กรักการอ่านแล้ว เขาย่อมมีหนังสือพิมพ์อ่านอยู่เสมอ สำหรับสภาพห้องเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาของประเทศไทย หนังสือพิมพ์เป็นเครื่องมือที่ทางโรงเรียนพอจะจัดหามาได้ เพราะมีราคาพอสมควร สิ่งเหล่านี้จะทำให้นักเรียนและครูเป็นผู้รู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ และสามารถตัดสินใจใ้ได้อย่างมีเหตุผล

จากการศึกษาจุดประสงค์และเนื้อหาของการสอนข่าวและเหตุการณ์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกระทรวงศึกษาธิการก็แยกแหล่งข่าวและเหตุการณ์ออกเป็น 4 แหล่ง เช่นเดียวกับที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งผู้วิจัยใ้ศึกษกลแนวคิดของ มนัส รัตนกลล ๗ ฎเก็ท และเสนอตัวอย่างข่าวและเหตุการณ์ไว้ดังนี้

จากกระบวนการเรียนการสอนข่าวและเหตุการณ์นี้ได้แยกแหล่ง
ของข่าวเป็น 4 แหล่งคือ

1. ข่าวและเหตุการณ์ที่พบเห็นเองในห้องถ้ำ
2. ข่าวและเหตุการณ์จากการบอกเล่าของผู้อื่น
3. ข่าวจากวิทยุ หรือโทรทัศน์
4. ข่าวจากหนังสือพิมพ์

1. ข่าวและเหตุการณ์ที่พบเห็นเองในห้องถ้ำ

เด็กจะคงเล่าข่าวและเหตุการณ์ที่พบเห็นเองในห้องถ้ำได้ สำหรับจุดประสงค์
ข้อนี้คือการให้เด็กรู้จักสังเกต คัด และพิจารณาอย่างรอบคอบว่าอะไรเป็นข่าวและ
เหตุการณ์ในห้องถ้ำที่ควรเอามาเล่า ซึ่งมีข้อควรคำนึงว่า

1.1 เป็นข่าวและเหตุการณ์แปลกใหม่ พิเศษ ที่เกิดขึ้นในห้องถ้ำนั้น
อันจะมีผลกระทบกระเทือนต่อความสงบสุขของคนในห้องถ้ำนั้น ไม่ใช่เรื่องราวที่เกิดขึ้น
เป็นปกติประจำวัน

1.2 เป็นข่าวและเหตุการณ์ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อคนในชุมชน หรือเป็น
ประโยชน์ต่อคนส่วนหนึ่งในห้องถ้ำนั้น

ตัวอย่างข่าวและเหตุการณ์ในห้องถ้ำ

1) ในฤดูร้อนเมื่อเด็กเห็นสุนัขมีอาการผิดปกติ สงสัยจะเป็นสุนัขบ้านในหมู่บ้าน
จึงขอข่าวกันอย่างซัดจางว่า เห็นที่ไหน เมื่อไร และสุนัขนั้นมีอาการอย่างไร

ประโยชน์ที่ได้จากข่าวนี้อีกคือ ทำให้ผู้ใหญ่ได้ทำการศึกษาคูว่า สุนัขมาจริง
หรือไม่ และสั่งตามเด็ก ๆ ไปวิ่งเล่นในบริเวณนั้น และถ้าเห็นสุนัขมาจริงก็จะได้กำจัดเสีย

2) ข่าวคนในหมู่บ้านหรือตำบลใกล้เคียงป่วยเป็นไข้หวัดใหญ่ หรือเป็นโรคติดต่อ
โรคระบาด

ประโยชน์ที่ได้จากข่าวนี้อีกคือ จะช่วยกระตุ้นเตือนให้ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับ
สืบสาวราวเรื่องรู้ว่า เป็นความจริงหรือไม่ ถ้าเป็นความจริงจะมีวิธีป้องกันอย่างไร และ
จะได้เผยแพร่ข่าวนี้ออกไปโดยด่วน เพื่อช่วยให้คนในห้องถ้ำนั้นไม่เป็นโรคติดต่อหรือโรค
ระบาดลุกลามกันไปมาก และหาทางระงับโรคติดต่ออันนี้โดยด่วนที่สุด

3) ชาวคนในท้องถิ่นทะเลาะวิวาทกัน หรือมีเหตุการณ์ว่านักเรียนโรงเรียนหนึ่งยกพวกตีกับนักเรียนอีกโรงเรียน ซึ่งเป็นข่าวและเหตุการณ์ที่ควรจะได้หาทางระงับและป้องกันแก้ไขมิให้เกิดขึ้นอีก เพราะเป็นการทำลายความสามัคคี ความสงบสุข ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

4) ชาวและเหตุการณ์เรื่องรถชนกัน เรือชนกัน ซึ่งเป็นเรื่องให้ครูชักนำไปสู่การสอนเรื่องความไม่ประมาท การปฏิบัติตามกฎจราจร และสอนให้มีความระมัดระวังได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้แล้วสถานที่ใดซึ่งเกิดอุบัติเหตุเช่นนี้บ่อย ๆ ก็จะต้องได้รับการพิจารณาหาทางป้องกันและแก้ไข เพื่อมิให้เกิดอุบัติเหตุขึ้น

2. ชาวและเหตุการณ์จากการบอกเล่าของผู้อื่น

เด็กจะต้องเล่าชาวและเหตุการณ์ที่รับฟังจากการบอกเล่าของผู้อื่นได้ถูกต้อง สำหรับจุดประสงค์ข้อนี้ เด็กจะต้องมีความระมัดระวัง ละเอียดยรอบคอบ และมีการซักไซ้ไล่เลียงกันมากพอสมควรจึงจะนำมาเล่าได้ ขอควรรำพึง

2.1 ผู้เล่าไม่ได้มีโอกาสพบเห็นเหตุการณ์ด้วยตนเอง

2.2 การรับฟังมาจากผู้อื่นนั้นช่วยยอมนคลาดเคลื่อนอยู่บ้าง เพราะแต่ละคนต่างก็มีความรู้สึกนึกคิด ความสามารถในการรับรู้และถ่ายทอดต่างกัน

2.3 ลักษณะของชาวและเหตุการณ์เหมือนชาวและเหตุการณ์ที่พบเห็นด้วยตนเองในท้องถิ่น คือเป็นชาวแปลกใหม่พิเศษ และมีประโยชน์ต่อคนในชุมชนนั้น ๆ

ตัวอย่างชาวและเหตุการณ์จากการบอกเล่าของผู้อื่น เช่น

- 1) ชาวอุบัติเหตุต่าง ๆ เช่น รถชนกัน
- 2) ชาวภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ พายุทำลายอาคารบ้านเรือน
- 3) ชาวและเหตุการณ์จากการทำความดีต่าง ๆ เช่น ตำรวจช่วยคนซึ่งถูกไฟครอกในรถยนต์ ที่ชนกันออกมาได้ ชาวการจัดตั้งมูลนิธิต่าง ๆ ชาวการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ชาวพลเมืองที่ช่วยตำรวจจับกุมผู้กระทำผิด

3. ชาวจากวิทยุและโทรทัศน์

เด็กจะต้องเล่าชาวจากวิทยุหรือโทรทัศน์ที่ได้รับฟังหรือดูมาได้ ซึ่งมีขอควรรำพึง

3.1 คำโฆษณาสินค้าต่าง ๆ ไม่ควรนำมาเล่า เพราะจะเป็นการโฆษณาให้สินค้ารายใดรายหนึ่งไป

3.2 ชาวและเหตุการณ์จากวิทยุ หรือโทรทัศน์มีส่วนดีในแง่ความถูกต้องตามความเป็นจริง มากกว่าข่าวชนิดอื่นที่กล่าวมาแล้ว ทั้งนี้เพราะบางส่วนเป็นข่าวของทางราชการ และได้เห็นภาพประกอบให้เห็นที่

ตัวอย่างข่าวจากวิทยุและโทรทัศน์

- 1) ข่าวในพระราชสำนัก เช่น ข่าวพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และราชวงศ์จักรี
- 2) ข่าวของทางราชการทุกกระทรวง ทบวง กรม รวมทั้งประกาศ คำสั่งของรัฐบาล
- 3) ชาวและเหตุการณ์การกระทำความดีของบุคคลและนิติบุคคล
- 4) ข่าวพยากรณ์อากาศของกรมอุตุนิยมวิทยา
- 5) ชาวและเหตุการณ์เกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ทางวิทยาศาสตร์ และอื่น ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์และจำเป็นต้องใช้ในบ้านเรือน หรือสาธารณสถาน
- 6) ชาวและเหตุการณ์เกี่ยวกับโรคร้ายไข้เจ็บ เช่น โรคระบาดต่าง ๆ
- 7) ชาวและเหตุการณ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ซึ่งจะมีผลต่อนักเรียนและคนในท้องถิ่นนั้น เช่น ข่าวสินค้าขึ้นราคา ชาวแจ้งแหล่งจำหน่ายสินค้าราคาถูก ชาวการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สมาชิกสภาตำบล สมาชิกเทศบาล สมาชิกสภาจังหวัด เป็นต้น

4. ข่าวจากหนังสือพิมพ์

นักเรียนอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ได้ข้อดีของข่าวจากหนังสือพิมพ์คือ

4.1 หนังสือพิมพ์มีตัวหนังสือปรากฏชัดอยู่แล้ว การที่จะคัดข่าวออกมาหรือคัดลอกข่าวออกมาก็สะดวก

4.2 มีรูปภาพประกอบซึ่งช่วยให้ชาวและเหตุการณ์นั้นน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

4.3 ข้อควรระวังคือหนังสือพิมพ์บางฉบับมักเสนอข่าวคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง

ตัวอย่างข่าวจากหนังสือพิมพ์

- 1) เรื่องโทษของน้ำอัดลม ซึ่งนายแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนี้เปิดเผยให้ทราบทั่วถึงกัน
- 2) การปลอมปนน้ำปลา และน้ำส้มที่ใช้รับประทานอาหาร
- 3) โทษของผงชูรส ผงชูรสปลอม และสีที่ผสมอาหาร
- 4) โทษของผงซักฟอกบางชนิด
- 5) โรคระบาดต่าง ๆ ซึ่งจะมีโอกาสแพร่มาถึงท้องถิ่นหรือชุมชนของเรา

จากแหล่งข่าวที่ผู้วิจัยได้แยกแยะออกมานี้จะเห็นว่าสื่อมวลชนมีบทบาทมากในการที่จะช่วยให้นักเรียนได้ทราบข่าวและเหตุการณ์ในปัจจุบัน ดังที่ สุภา ช่างโชค (2508: 10) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อมวลชนในค่านักการศึกษาว่า วิทยุให้ทั้งความรู้และความบันเทิง ให้เนื้อหาที่ทันต่อเหตุการณ์ต่างของโลก และช่วยให้เกิดความคิดและจินตนาการ โดยการเสนอปัญหาและความคิดเห็นต่าง ๆ ให้กว้างขวางขึ้น ส่วนโทรทัศน์นั้น สุภา ช่างโชค ได้ยกย่องว่าเป็นครูคนที่สามรองเด็ก นอกเหนือไปจากพ่อแม่และครูอาจารย์ที่โรงเรียน ทั้งนี้ก็เพราะว่า โทรทัศน์สามารถนำข่าวสารและเรื่องราวซึ่งเป็นทั้งภาพและเสียงไปสู่ผู้รับได้ ช่วยให้ผู้รับรู้สึกว่าการณ์นั้นมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคน และหากว่าผู้ปกครองรู้จักเลือกและแนะนำให้เกิดชมรายการที่ดี ๆ แล้วโทรทัศน์ก็จะมีบทบาทช่วยในการอบรมนิสัยที่ดีแก่เด็กได้ นอกจากนี้โทรทัศน์ยังช่วยเสริมบทเรียนและการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอีก สำหรับหนังสือพิมพ์ก็มีประโยชน์ในด้านช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวาง ช่วยปลูกฝังให้เป็นคนรักการอ่าน และมีความกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

นอกจากนี้ ยังมีผลงานการวิจัยที่ สุภา ช่างโชค ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีผลต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดพระนคร ในปี พ.ศ. 2508 โดยมีความมุ่งหมายศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และหนังสือพิมพ์ว่า มีผลต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษาอย่างไรบ้าง โดยผู้วิจัยได้ใช้ตัวอย่างจากโรงเรียนในสังกัดกรมอาชีวศึกษา 5 โรงเรียน จำนวนนักเรียนชาย 207 คน นักเรียนหญิง 205 คน ผลการวิจัยปรากฏว่าในด้านเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษา นักเรียนมีความเห็นว่า สื่อมวลชนมีผลทำให้การเรียนดีขึ้นปานกลาง

และให้ความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของสังคมมากที่สุด

อารี วงศ์เกษ ไก่สำรวจความสนใจและความคิดเห็นของนิสิตครูศาสตร์เกี่ยวกับการใช้รายการโทรทัศน์ในประเทศไทย เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาได้ผลสรุปว่า

1. รายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนมาก ได้แก่ รายการสารคดีต่าง ๆ ข่าว และการวิเคราะห์ข่าวและกีฬา
2. โทรทัศน์ช่วยในการพักผ่อนและช่วยเสริมสร้างความรู้

ภักดี หนันชัยบุตร ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของอาจารย์โรงเรียนสาธิต ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการใช้หนังสือพิมพ์รายวันประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนต้นและประถมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสาธิตทุกแห่งในกรุงเทพมหานคร แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา 101 ชุด มาทำการวิเคราะห์ ผลของการวิจัย ปรากฏว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันมากที่สุดจากหนังสือพิมพ์รายวันที่นำมาประกอบการเรียนการสอน

ถึงที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาแล้วว่าแหล่งข่าวและเหตุการณ์นั้นมีหลายแหล่ง ถึงแม้ว่าบางโรงเรียนที่อยู่ในท้องถิ่นห่างไกลหรืออยู่ในสภาพที่ขาดแคลนอุปกรณ์ต่าง ๆ หรือสื่อมวลชนชนิดต่าง ๆ ก็สามารถสอนข่าวและเหตุการณ์ให้มีประสิทธิภาพได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนว่าจะมีความสามารถรักการสอนและเอาใจใส่มากแค่ไหน นอกจากนั้น พ่อแม่ผู้ปกครองก็จะมีบทบาทในการช่วยหาข่าวแก่เด็กเช่นกัน สุภาพรรณ พงศ์หล่อพิศิษฐ์ (2525: 93) ได้กล่าวไว้ในวารสารจิตวิทยาคลินิก เกี่ยวกับการรายงานข่าวคอนเซ็ปต์ของนักเรียนชั้นประถมปีที่หนึ่งว่า "ผู้เขียนมีโอกาสสนทนากับครูประจำชั้นประถมปีที่หนึ่งโรงเรียนรัฐบาล ซึ่งจัดกิจกรรมให้เด็กรายงานข่าวคอนเซ็ปต์ว่านักเรียนรายงานข่าวคณะประเภท มีทั้งแก่ ข่า ช่มชู้ญ อุบัติเหตุ และข่าวสร้างสรรค์ที่น่ารู้สำหรับเด็ก บางข่าวสะท้อนถึงอาชีพของพ่อแม่นำมาอภิปรายได้ว่า ประเภทของข่าวแตกต่างกันออกไป อาจเนื่องจากว่าพ่อแม่ไม่ว่างพอที่จะให้ความสนใจกับการบ้านของลูก เด็กค้นหาเองจากวิทยุ ซึ่งมีรายงานข่าวชาวบ้านที่ผู้ใหญ่เปิด หรือหาข่าวได้โดยผู้ใกล้ชิดช่วย หรือ

เนื่องจากความสนใจของพ่อแม่ ผู้ช่วยแนะเด็กถ่ายทอดมาสู่เด็ก ระดับการศึกษาของพ่อแม่ ผู้ดูแลเด็กก็มีส่วนช่วยเช่นกัน

ประเสริฐ อนุรเวท และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพ การสอนชาว-เหตุการณ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการวิจัยไปวางแผนปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นครู-นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา 1 โรงเรียน สังกัดเทศบาล 2 โรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน 3 โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด 26 โรงเรียน รวม 32 โรงเรียน สรุปผลการวิจัยว่า

1. หักศกคคและความพอใจในการสอนชาว-เหตุการณ์ ครูส่วนใหญ่เห็นว่าไม่สำคัญจึงไม่ค่อยได้สอนใช้เวลาการสอนชาวและเหตุการณ์ไปสอนกลุ่มทักษะคือคณิตศาสตร์และภาษาไทยแทน ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรเน้นการวัดผลปลายภาคด้วยกลุ่มทักษะ
2. การสอนชาวและเหตุการณ์ตามแผนการสอน กำหนดการสอนและตารางสอนที่กำหนด พบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่ได้สอนตามแผนการสอน กำหนดการสอน และตารางสอน
3. ครูส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้เปิดแผนการสอนและหลักสูตร เพื่อศึกษาขอบเขตในการสอนชาว-เหตุการณ์ ทั้งทางด้านแหล่งข่าว ประเภทของข่าว และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้ครูผู้สอนเข้าใจผิด โดยเฉพาะเรื่องแหล่งข่าว ครูผู้สอน เข้าใจว่าควรจะมาจกหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ในบางโรงเรียนสภาพท้องถิ่นขาดแหล่งข้อมูลดังกล่าว ทำให้ครูเกิดความวิตก ในที่สุดไม่สอน ซึ่งข้อเท็จจริง เนื้อหาที่กำหนดในแผนการสอนเน้นเพียงชาวเหตุการณ์ที่นักเรียนได้พบด้วยตนเองและจากการบอกเล่าของผู้อื่นเท่านั้น
4. พฤติกรรมการเรียนการสอนที่พบเห็นจากบาง ส่วนที่สอนด้านประเภทของข่าวและแหล่งข่าวสอดคล้องกับจุดประสงค์ส่วนใหญ่ โดยเฉพาะแหล่งข่าวมีข่าวจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ เพิ่มขึ้นจากจุดประสงค์เป็นส่วนน้อย
5. การแสดงออกของนักเรียน นักเรียนที่เก่งและกล้าแสดงออกจะออกมาเล่าข่าวเหตุการณ์บ่อยครั้ง ครูไม่สนใจที่จะส่งเสริมให้นักเรียนที่ไม่กล้าแสดงออก
6. ข่าวที่นักเรียนเล่าส่วนใหญ่จะเลียนแบบกันซ้ำ ๆ ซาก ๆ ทั้งนี้

เนื่องจากขาดการเตรียมการสอนของครู ซึ่งจะก่อให้เกิดเทคนิคและการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน ครูไม่ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมในแผนการสอนหรือศึกษาแล้วดำเนินการตามแผน โดยตั้งความหวังไว้สูง เมื่อไม่ได้ดังที่ตนหวังก็เกิดความท้อใจ จึงปล่อยปละละเลยให้นักเรียนเล่าตัวเองตามบุญตามกรรม ครูไม่ได้ควบคุมกิจกรรม

7. จากการสำรวจพฤติกรรมพบว่า นักเรียนที่มีอายุน้อยเป็นส่วนใหญ่ ไม่ได้แสดงพฤติกรรมในการเล่าข่าว-เหตุการณ์

8. เมื่อประเมินการสอนข่าว-เหตุการณ์ โดยส่วนรวมแล้วประสิทธิภาพที่ได้ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ค่อยได้ผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นส่วนใหญ่ เพราะนักเรียนขาดประสบการณ์ที่จะต้องฝึกฝนคำถามการพูด การฟัง การซักถาม และการแสดงความคิดเห็น เนื่องจากครูไม่สอนตามความเวลาที่กำหนด นักเรียนจึงขาดประสบการณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย